

Hooligans

613

retourtjes

Tijdens het WK is tot nog toe 613 reizigers de toegang tot Zuid-Afrika ontzegd omdat ze voorkwamen op zwarte lijsten van Interpol en de FIFA. Onder de ongelukkige bezoekers ook 32 voetbalhooligans uit Argentinië en Engeland. Al met al een peuleschil op de 2.173.764 buitenlanders die deze maand het land bezochten.

Groendakkies

Rare jongens, die Zuid-Afrikanen

Weet u het wel echt zeker, dat u bent beschoten?

Dagelijks berichten we over eigenaardige gewoontes van onze WK-gastheren. Met vandaag onze fotograaf Frank Groeliken over aangifte doen.

Het duurt even voor je aan de beurt bent, maar dan neemt ze ook alle tijd. De agente hangt vermoeid over de balie, maar glimlacht vriendelijk. 'Portemonnee gerold?' Ze pakt pen en papier. Alles gaat met de hand, in het politiebureau aan de Buitenkant, hartje Kaapstad, is nergens een computer te bespeuren. Naast haar zitten twee collega's druk te pennen; ze doen de hele dag niets anders dan aangiftes opnemen. Van bestolen, ladderzatte voetbalsupporters-toeristen tot en met door hun echtgenoten in elkaar getrimde vrouwen. Dan is het de beurt aan de Braziliaan in supportersoutfit, die zo'n uur geleden kwam binnenwandelen. 'Ik ben beschoten, op de snel-

weg', zegt hij luid tegen de middelste agente. Die frons. 'Weet u het zeker?' De stem van de Braziliaan wordt nog harder: 'Mijn auto is beschoten.' De agente zucht: 'Weet u het heel zeker?' De Braziliaan raakt steeds geïrriteerder. 'Er zit een kogelgat in mijn auto.'

De agente laat haar hoofd even zakken, haar schouders gaan nog lager hangen. Dan staat ze op. Ze sloft naar de kast met aangifteformulieren. Als ze zich even later weer omdraait, heeft ze een stapel documenten in haar handen van in totaal zo'n vijftien centimeter dik. Ze pakt haar pen en gebaart de Braziliaan dat hij moet meelopen. Die zijn voorlopig nog wel even bezig. ●

Empowerment

Zwarte wijnboeren in opmars

Ober, doet u mij een zwart wijntje alstublieft

Zuid-Afrika telt een handvol zwarte wijnboeren zoals Oupa. 'Ik had zeven jaar geleden nog geen benul hoe ik wijn moest maken.'

Camil Driessen
Fokko Ebbens
KRAAIFONTEIN

Wijn? Gadverdamme. Tot Diale Oupa Rangaka in 2003 zijn eigen wijnboerderij begon moest hij er niets van hebben. 'Ik heb het echt moeten leren drinken. In Zuid-Afrika drinkt geen zichzelf respecterende neger wijn. Achtien jaar oude whisky wel ja, want voor ons is alcohol een statussymbool. Als je een zwarte man een fles wijn van 4 euro voorschotelt stuurt hij je weg. Als je zegt dat dezelfde fles veertig euro kost, koopt hij meteen een doos.'

Geen idee

Met op de achtergrond de Tafelberg en het Hottentots-Hollands gebergte trekt Oupa in de felle winterzon een fles Pinotage open. 'Te lekker om te delen', zegt hij terwijl hij bezeten dooratelt over het ontstaan van zijn wijnlabel M'hudi (oogster).

'Ik werd zeven jaar geleden wakker en het was een stralende ochtend, maar ik had geen flauw idee hoe ik wijn moest maken.' De arbeiders van

de vorige eigenaar stonden voor de poort en die gingen gewoon hun werk doen. Dat hielp.

'Maar toen was het zomer en wilde ik gaan oogsten. Gelukkig kwam mijn buurman voorbij die zei: 'Wat doe je Oupa? Hou alsjeblieft op voordat je jezelf en je familie te schande maakt.' Wist ik veel dat je druiven in de winter moet oogsten?'

Dankzij de hulp van wijnboer Jeff Grier van het nabijgelegen Villiera smaken de M'hudi wijnen van Oupa's 22 hectare wijnveld inmiddels

'In Zuid-Afrika drinkt geen zichzelf respecterende neger wijn.'

Wijnboer Diale Oupa Rangaka

uitstekend. Knappe prestatie voor een oud-leraar literatuurwetenschap uit Johannesburg. 'Ik heb altijd gedroomd van een boerderij met ve, omdat ik als jongen al koeien moest melken, maar het werd een wijnboerderij.'

Tot de *Land Act* uit 1912 was het voor zwarte Zuid-Afrikanen doodnormaal om hun eigen boerderij te bezitten. Maar voor de commercialisering van de landbouw en industri-

alisering waren zwarte arbeiders nodig. Die creëerde de overheid in een klap door zwarte families te verbieden nog langer een eigen boerderij te hebben. 'Ik denk dat daar mijn verlangens voor een eigen boerderij vandaan komt.'

Empowerment wijn

Oupa kon M'hudi beginnen omdat de overheid na de apartheid onder de noemer *Black Economic Empowerment* programma's startte om de ongelijkheid recht te trekken. Voor zijn boerderij legde de Zuid-Afrikaanse regering 20 procent van de aankoopprijs bij de bank op tafel. Geld dat Oupa anders zelf had moeten ophoesten. De rest van de boerderij betaalde hij met een lening. En dus staan zijn Pinotage's en Chenin Blancs bekend als *empowerment wine*.

Oupa beschrijft de drank als instapwijn in het topsegment, inkoop kost een fles Pinotage zo'n 5 euro. 'Een aanrader voor mensen die klaar zijn met al die Franse troep.'

Zo'n 98 procent van M'hudi verdwijnt via de export naar de VS, Duitsland en Engeland waar hij bij Marks & Spencer in de schappen ligt. 'Ik wil ook heel graag naar Nederland. Dan is voor mij de cirkel rond, want Jan van Riebeck introduceerde hier in Zuid-Afrika 350 jaar geleden de eerste wijndruiven.' ●

Oupa inspecteert nog maar eens het kleurenpalet van zijn rosé. FOTO: FOKKO EBBENS

Logan

Terwijl u dit leest...

...Staat meester Logan Moodley bij de ingang van zijn school en overziet de stroom leerlingen die binnenkomt. Sommigen groeten hem beleefd, anderen hebben meer aandacht voor hun iPhone of Gameboy. Moodley schudt zijn hoofd. De bewaking heeft vanmorgen weer twee messen van leerlingen in beslag genomen. Het is niet meer wat het geweest is, de discipline onder zijn leerlingen. Twintigjaar al geeft Moodley leiding

aan Heather Secondary, een middelbare school in arbeiderswijk Bombay Heights in Pietermaritzburg. In die tijd heeft hij de wijk en daarmee ook de school zien veranderen. In de dagen van de apartheid woonden er uitsluitend Zuid-Afrikanen van Indiase komaf. Mensen die het niet breed hadden. Tweederangs burgers. Maar educatie en discipline stonden voorop en de school scoorde goed in de nationale ranglijsten. Het vervult Moodley nog steeds met trots.

Inmiddels is de wijk gemengd en is 20 procent van de leerlingen zwart. Dat is mooi, vindt Moodley. We hebben niet voor niets jarenlang schouder aan schouder gestreden tegen dat

verselike apartheidsregime. Maar de wereld van de leerlingen is veranderd, en daar moet Moodley soms wel aan wennen. De verleidingen waar leerlingen vandaag de dag aan blootstaan, dat bestond vroeger allemaal niet. Vooral nieuwe media zijn een plaag. Dieptepunt was het filmpje op YouTube, waarin twee leerlingen elkaar hardhandig te lijf gaan. Vrouwelijke leerlingen, nota bene! Moodley kan het moeilijk rijmen met zijn opvoeding en zijn geloof.

Zuchtend neemt Moodley plaats in zijn kantoortje, en schakelt de bewakingscamera's in waarmee hij de hele school kan overzien. Zijn assistente, mevrouw Naidoo, komt bin-

nen. 'Goedemorgen meneer, wat kijkt u somber. Hier, neem wat van de samosa's die ik heb meegebracht. Die heb ik over van de bruiloft van Yergeshan.' Mevrouw Naidoo straalt als ze terugdenkt aan de traditionele Hindoebruiloft van haar neef. Vijfhonderd gasten! Geweldig was het.

'Mooi, mooi', mompelt Moodley en hij bijt in een samosa. ●

● Echte mensen zijn soms ook symbolen. Zuid-Afrika-kenners van de Vrije Universiteit in Amsterdam schilderen elke dag een kleurje van de Rainbow Nation.

Vandaag: Saskia Welschen

Disney neemt graag een glaasje

In het Animal Kingdom Lodge Resort Hotel in Walt Disney World te Florida wordt alleen maar Zuid-Afrikaanse wijn geschonken. Lekker exotisch!

Een slok op een borrel

De Zuid-Afrikaanse wijnproductie in 2009 was 781 miljoen liter. Dat is 4 procent van 's werelds wijn, waarmee het land 7e staat op de wereldranglijst.

VOC-mentaliteit

Zuid-Afrika dankt zijn wijnindustrie aan de VOC. In 1659 maakte Jan van Riebeck de eerste wijn en kort daarna begon Simon van der Stel het eerste estate.